

гр. Перник, 15.11.2013 год.

В И М Е Т О Н А Н А Р О Д А

Административен съд – Перник, в публично съдебно заседание проведено на седемнадесети октомври две хиляди и тринадесета година в състав:

СЪДИЯ: Емилия Иванова

при секретаря А.М.***, като разгледа докладваното от съдията адм. дело №903 по описа за 2013 г. на Административен съд – Перник, за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и следващите от АПК.

Образувано е по жалба на Т.Е.Б. ***, срещу точка *** от Приложение №1, на т.53б, към решение №1 от 11.02.2013 г. С обжалвания административен акт на жалбоподателката е отпусната финансова помощ в размер на *** лв. Размерът е определен от Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет /МКВП към МС/, като не съответства на нанесените щети на имота собственост на жалбоподателката. Според изготвената по реда на чл.27, ал.3 от ПОД на МКВП оценка същите са в размер на *** лв. Твърди се, че акта е незаконосъобразен. От мотивите му не става ясно как е определен този размер на подпомагането и кои вреди са приети като такива подрежащи на репарирание и защо. Според изложеното в жалбата отпуснатата сума е крайно недостатъчна за възстановяване на нанесените от природното бедствие щети върху имота. Иска се решението да бъде изменено като бъде осъдена комисията да заплати разликата до размера на оценката приложена в искането до МКВП.

Ответникът по жалбата – Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет /МКВП към МС/, чрез процесуалните си представители, прави възражение за недопустимост на оспорването. Алтернативно поддържа становище за неоснователност на същото. При произнасянето си административния орган е спазил процедурата установена с ПОД на МКВП при МС. Спазен е и материалния закон, поради което се прави искане пред настоящия съд за отхвърляне на жалбата.

Административен съд - Перник, след преценка на събраните по делото доказателства, становищата на страните и проверка на оспорвания административен акт на всички основания по реда на чл. 168, ал. 1 от АПК, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

1. По допустимостта на оспорването

За да бъде надлежно упражнено правото на съдебно оспорване, е необходимо жалбата да бъде подадена в законовия срок от лице което има пряк и непосредствен интерес от оспорването и да е насочена срещу акт, който подлежи на съдебен контрол относно неговата законосъобразност. Преди да разгледа жалбата по същество съдът проверява допустимостта ѝ, като задължението му е служебно и не зависи от направените възражения от ответника.

В конкретния случай, с комплектоването на преписката административният орган е направил възражение относно допустимостта на оспорването, като твърди че същото е просрочено. Поддържаното възражение е свързано с обстоятелството, че е пропуснат преклузивния срок по чл.149, ал.1 от АПК и се иска прекратяване на производството.

Решение №1/11.02.2013 г. е обявено по реда на чл. 31, т. 1 от ПОДКВПМС от Кмета на Община Перник, като негово приложение на интернет страницата на Община Перник е публикуван и списък с лицата на които е отпусната възстановителна помощ, както и нейният размер. Имотът на жалбоподателката е №*** в списъка. В оповестения списък с лицата, на които е отпусната помощ за възстановяване на последици от природно бедствие не е отразен начина на обжалване, тъй като такъв не е предвиден по закон, но общата обжалваемост на административни актове налага да се приеме, че жалбоподателката ползува двумесечния удължен срок за оспорване. Жалбата е подадена на 27.03.2013 и е в този срок.

За да се развие производство за законосъобразност пред съда освен да е подадена в срок, жалбата следва да е насочена срещу годен за обжалване административен акт. Такива са актовете издадени в сферата на изпълнителната власт, т.е. властническите волеизявления, с

които се осъществява държавното управление. В това производство, съгласно изискванията на Закона за защита при бедствия/ЗЗБ/ и на правилника за организацията ѝ, Междуведомствената комисия взема решение за отпускане на целевите средства от републиканския бюджет за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия и контролира целевото им разходване или постановява отказ в изрично разписани случаи. С оглед характера и съдържанието на обективизираното в точка *** от Приложение № 1, т.53б, към решение №1 от 11.02.2013 г., волеизявление е безспорно че се засягат правата и законните интереси на жалбоподателката, тъй като предложението на експертите за размера на щетите по имота не е възприето изцяло и отпуснатите средства са в по малък размер. Ето защо настоящият състав намира, че е налице годен предмет на съдебен контрол-индивидуален административен акт по смисъла на чл.21, ал.1 от АПК, който пряко и непосредствено засяга права и интереси на жалбоподателя по смисъла на чл.147, ал.1 от АПК.

Съгласно разпоредбата на чл.147, ал.1 от АПК, право да оспорват административните актове имат гражданите и организациите, чиито права и законни интереси са засегнати от него. В конкретния случай на обжалване подлежи решение на МКВП към МС по точка ***, на приложение №1, към т.53б на Решение №1/11.02.2013 г., с което размера на сумата за подпомагане на Т.Е.Б.*** за нанесените щети на собствения ѝ имот, представляващ жилищна сграда находяща се в с.Дивотино, общ.Перник, ул.***, №*** е определен на *** лв., което е по малко от сумата определена от експерт оценителите по реда на чл.27, ал.3 от ПОД на МКВП. Намалването на размера на обезщетението засяга правната сфера на жалбоподателката, а според чл.120, ал.1 от Конституцията на РБ, гражданите и юридическите лица могат да обжалват всички административни актове, които ги засягат, освен изрично посочените от закона. Съобразявайки се със съдебната практика, настоящият състав приема, че решенията на МКВП при МС след като изрично не са изключени от съдебен контрол подлежат на проверка относно тяхната законосъобразност. Като при осъществяването му следва да се съобразят както общите правила на АПК, така и специалните разпоредби на Закона за защита при бедствия и подзаконовите актове по прилагането му.

Съобразявайки изложеното по горе съдът намира, че са изпълнени всички изисквания за допустимост на оспорването и не са налице основания за прекратяване на производството.

II. По същество:

Във връзка със силното земетресение от 22.05.2012 г., на територията на гр.Перник и Пернишка област, Кметът на Община Перник е привел в действие плана за защита при бедствия по чл.65, ал.2, т.3 от ЗЗБ. Налице са били предпоставките по чл.26, ал.2 от ПОД на МКВП, засегнатите от бедствието лица да кандидатстват за подпомагане пред Междуведомствената комисия за подпомагане и възстановяване.

С молба вх.№303 от 23.05.2012 г., подадена от Т.Е.Б. ***, е поискана възстановителна помощ. Искането е придружено от документ за собственост на жилището и декларация, че същото е единствено за жалбоподателката. Приложено е и удостоверение за данъчната оценка на имота. Това са документите, които според чл.28, ал.1 от ПОД на МКВП, следва да се придружават искането за подпомагане, което се подава пред общинската администрация.

Със заповед №836/27.05.2012 г. на Кмета на Община Перник е назначена комисия, която да организира оценяването на вредите причинени от земетресението като определи експерти според изискванията на чл.27, ал.2 и ал.3 от ПОД на МКВП.

За конкретния имот е извършен оглед през месец юни 2012 г. и е изготвен протокол за действията на експертите. В конструктивното становище е посочено, че сградата е опасна за обитаване. Задължително е нейното укрепване съгласно изготвен проект. Необходим е възстановителен ремонт, като стойността му е определена на *** лв.

Заявлението за подпомагане е изпратено до МВКП към МС от Кмета на Община Перник и е разгледано на нейно заседание на 11.02.2013 г. Решението прието на това заседание по отношение на Т.Е.Б.,*** е административният акт, който подлежи на контрол в настоящото производство.

Съгласно разпоредбата на чл. 146 от АПК, проверката на законосъобразността на оспорения индивидуален административен акт обхваща установяване компетентността на издалия го орган, спазена ли е изискваната от закона форма, спазени ли са материалните и процесуалните разпоредби при издаването му, както и дали е съобразен с целта на закона. Съдът е длъжен въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на ИАА, като не се ограничава само с основанията, посочени от оспорващия.

Към момента на произнасяне съставът на комисията е определен със заповед по чл.2, ал.5 от ПОД на МКВП при МС от Министър председателя на РБ. На проведеното заседание на 11.02.2013 г. са присъствали повече от половината от членовете на комисията. От така установените факти се налага извод, че при постановяването на отказа административният орган е имал необходимия кворум по чл.6, ал.1 от ПОД на МКВП и е бил компетентен да постановява решения. Актът по точка *** на приложение №1, към т.53б на Решение №1 е постановен от административния орган действащ в състава посочен от закона и в рамките на предоставените му правомощия.

Правилата при които се отпуска помощ на засегнатите лица са установени с Закона за защита при бедствия /ЗЗБ/ и Правилника за организацията и дейността на МКВП към МС. Подпомагането включва предоставянето на неотложна и възстановителна помощ на пострадалите лица. Целта на закона е пострадалите лица да бъдат подпомогнати чрез предоставяне на неотложна и възстановителна помощ и да се извършат неотложни възстановителни работи след бедствие. За оптимизиране дейността по възстановяване и подпомагане е създадена МКВП при МС, която взема решение за отпускане на целевите средства от републиканския бюджет за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия и контролира целевото им разходване, съгласно чл.56 от ЗЗБ. Възстановителната помощ за пострадали от бедствие лица се предоставя при условия, по ред и в размери, определени с правилника по чл. 54, ал. 6 от ЗЗБ. При произнасянето си комисията прилага установените правила в раздел IV-„Предоставяне на възстановителна помощ” на ПОД на МКВП.

За да се произнесе по искането, с което е сезиран органът е приел, че е налице обявено бедствено положение за територията на Община Перник, във връзка със земетресението от 22.05.2012 г., че същият е компетентен да се произнесе по искането, което е придружено от необходимите документи по чл. 28, ал. 1 от Правилника и е внесено по реда на чл. 28, ал. 2 от Кмета на общината. Преди произнасянето си по искането за отпускане на финансова помощ, МКВП е приела, че са налице предпоставките за подпомагане. На проведеното заседание на 11.02.2013 г. е определен и размера, който е необходим за конкретното лице. Основание за определяне на размера на отпуснатата помощ са освен нормативните изисквания, критериите установени от МКВП и становището на комисията назначена от Кмета на Община Перник по чл.27, ал.2 и 3 от ПОД на МКВП към МС.

За действията на експертите са изготвени – протокол, конструктивно становище и експертна оценка на щетите. Конструктивното становище за жилищната сграда, съдържа указания за укрепването ѝ, след изготвяне на конструктивно становище. Освен това е налице и забрана за ползване на жилището. Въз основа на експертните мнения МКВП извършва преценка за всеки конкретен обект каква е необходимата помощ която да осигури минимално необходимите битови условия на лицата по чл.26, ал.2 от ПОД на МКВП. Не се възприемат мотивите на процесуалните представители на административния орган, че МКВП не са обвързани от оценките на експертите, тъй като те са назначени от Кмета на Община Перник. Изготвените оценки и становища на комисията по чл.27, ал.2 и 3 от ПОД на МКВП, са част от процедурата за отпускане на възстановителна помощ. Това е базата върху която са съставяни предварителните документи по приемане на окончателното решение. МКВП е приела, че се отпуска помощ в размер на 70% от експертните оценки. Възприемането на оценките на експертите в началото на процедурата, използването им при определяне размера на обезщетението и в последствие твърдението, че същите не са обвързващи за дейността на комисията не се възприема като основателно от решаващият състав. Административният орган следва да има единни правила и критерии от началото на административната процедура до произнасянето си. В противен случай действията му са в противоречие с принципа за предвидимост и последователност установен в АПК.

Спазването на административно производствените правила са гаранция от една страна за постановяването на законосъобразен административен акт, а от друга за еднакво прилагане на закона по отношение на всички лица кандидатстващи за подпомагане. В настоящото производство освен общите правила на АПК по отношение на проверявания административен акт, следва да са отчетени и специфичните изисквания на ПОД на МКВП, както и правилата за работа приети при разглеждане на заявленията на пострадалите лица. Методиката за отпускане на възстановителна помощ е регламентирана в ПОД на МКВП. Изискване за излагане на мотиви при позитивните решения, с които се отпускат финансови средства в Правилника не е заложено. Мотивирани следва да бъдат само отказите. Решенията, с които се предоставя възстановителна помощ не е необходимо да се обосновават. Въпреки това МКВП приема

критерии, които определят начина на подпомагане на лицата подали искане, които се съдържат по приложени в административната преписка мотиви и становище. Фактическите основания послужили за издаване на акта се извличат от административната преписката и това не е в нарушение на чл.59, ал.2, т.3 от АПК. В подкрепа на тези разсъждения е и ТР 16/75 ОСГК, според което е „Възможно мотивите да предхождат издаването на акта и да се съдържат в друг документ, съставен с оглед на предстоящото издаване на акта“. Липсата на задължение за излагане на мотиви, обаче не означава, че МКВП не е длъжна да провери наличието на предпоставките за отпускане на възстановителна помощ, като една от тях е степента на увреждане на имота.

Не съществува законово или конституционно задължение за обезщетяване на действителните вреди, изготвените оценки при огледите имат ориентировъчен характер, като не могат да задължат комисията да отпусне финансиране до пълния размер на изготвената оценка. Следва да се отчете обаче, че за нуждите на комисията по определяне на размера на подпомагането са изготвени и конструктивните становища или протоколи за оглед от техническите специалисти. МКВП определя размера на помощта с оглед пораженията на жилището и то в такъв размер, който позволява същото да бъде ползвано без опасност за живота и здравето на лицата които го обитават.

Съдът намира, че при постановяване на решението по точка ***, Комисията е отчетла само левовата равностойност на щетите посочена лаконично в протокола и е приложила критериите си за 70% финансиране на щетите. Не е отчетено предписанието на инженер конструкция за укрепване на къщата в протокола и становището. Безспорно е, че необходимостта от укрепване предполага разходването на повече средства и не е без значение за правилността на решението прието от МКВП. Преди да разгледа отправеното до МКВП искане за подпомагане секретаря на комисията проверява дали то отговаря на изискванията на ПОД на МКВП, като същият разполага с правомощия да изисква документи за отстраняване на нередовностите или да изготви предложение за отказ. В този смисъл не са съобразени с приложимия подзаконов нормативен акт твърденията на процесуалния представител на административния орган, че комисията не може да носи отговорност за действията на общинската администрация. Вярно е, че е работа на общината да подготви искането и да го комплектова, но комисията има контролна функция по отношение на редовността му, както и задължение да се произнася по такива искания които отговарят на визираните в ПОД на МКВП предпоставки. Произнасяйки се без да отчете или без да изясни всички релевантни факти МКВП е постановила решение, което противоречи на основен принцип в АПК, за истинност, който изисква административните актове да се основават на действителните факти от значение случая. Като истината за фактите следва да се установи със всички предвидени в закона средства.

За съда се налага извода, че експертите определени от общинската администрация са работили по различни методики и не са съобразявали становищата си с единни критерии, но този порок в процедурата не следва да се отразява на лицата кандидатстващи за подпомагане, тъй като законодателя е предвидил достатъчно механизми за съобразяване на исканията с изискванията на ПОД на МКВП /чл.10, ал.2; чл.27, ал.2 ; чл.28, ал.3 и др. /и ЗЗБ.

Ето защо атакуваното решение ще следва да бъде отменено, а преписката върната за ново разглеждане от административния орган, съобразно мотивите на настоящето решение.

Водим от горното, настоящият състав на **Административен съд – Перник**

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на Т.Е.Б.,***, **точка ***** от Приложение № 1, т.53б, към решение №1 от 11.02.2013 г., на Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към МС.

ВРЪЩА преписката на МКВП при МС за ново произнасяне съгласно мотивите на настоящето решение.

Решението подлежи на обжалване, с касационна жалба пред Върховен административен съд на РБ в 14 дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: /п/